

GRAFISCHE TECHNIEKEN

→ HOOGDRUK

De hoogdruk is de oudste drukmethode. Door uit hout of ander materiaal delen weg te snijden ontstaat een verhoogd beeldvlak dat kan worden afgedrukt. Het is een soort "stempel".

Voorbeelden zijn de houtsnede en de houtgravure.

→ DIEPDRUK

Het is een techniek die zich kenmerkt door het gebruik van een drukplaat (inktoverbrenger) waarin kleine verdiepte uitsparingen de inkt vasthouden.

Voorbeelden zijn de gravure, de etstechniek en de droge naald.

Gravure

De gravure is de voorganger van de ets. Ze wordt gemaakt op een metalen plaat (koper, staal of zink). Scherpe beitels zorgen voor de lijnvoering. Om te voorkomen dat de graveur zich zou verwonden, wordt de plaat op een met zand gevulde zak gelegd. Door bij bochten de plaat te draaien kan de graveur van zich af blijven steken. Het voordeel van deze reproductietechniek is dat zij in een hoge oplage kan worden gedrukt.

Etstechniek

In de periode van het ontstaan van de gravure ontdekte men dat metaal reageerde met een zuur of een base en zodoende het metaal aantastte. Hieruit ontstond de etstechniek, die ook steeds meer gebruikt werd in de boekdrukkunst. Een **ets** is een diepdruktechniek waarbij getekend wordt op een met vernis afgedekte koperen of zinken plaat. De tekening wordt vervolgens ingebeten in zuur en op vochtig papier afgedrukt.

Droge naald (pointe sèche)

De droge naald is een droge techniek. Er komt geen zuur aan te pas. Er is dus geen zuurbestendige ondergrond nodig. De naald (in hard staal of diamant) krast direct in het metaal. Wanneer men in een metalen plaat krast, ontstaat er een 'braam'. Dit is een opstaand randje naast de getekende lijn, waaronder zich ook inkt hecht. Hierdoor ontstaat bij het afdrukken een wazige lijn, die typerend is voor de drogenaaldtechniek. Een droge naald kan, in tegenstelling tot een ets, slechts in zeer beperkte oplage gedrukt worden (10 à 15), doordat bij elke druk de kenmerkende braam gedeeltelijk platgedrukt wordt.

Als een koperen plaat gebruikt wordt, kunnen iets méér afdrukken gemaakt worden dan in zink omdat koper een harder metaal is.

→ *VLAKDruk*

Deze techniek kenmerkt zich door een beeldoverbrenger (steen of drukplaat en rubber) waarvan het geïnkte deel niet in hoogte verschilt van het niet-geïnkte deel. Vlakdruk werkt op het principe dat water (onbedrukt deel) en vet (inkt; bedrukt deel) elkaar afstoten.

Tot de vlakdruk hoort de lithografie (=steendruk).

Het voordeel van lithografie is de mogelijkheid een onbeperkt aantal afdrukken te maken. Lithografie wordt nu door een flink aantal kunstenaars beoefend.